

Redacția, Administrația și
Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Așa și înfrățirea nu s-a
păzesc. Ea necesită nu se re-
cimită!

Bitouale de administrație:
Brașov, piața mare Nr. 22
Invoate mai crâmpești în Viena
Ludwig Hesse-Baumgarten de Polje
(Ola Hesse), scriitor Schuler, Alois
Herrndt și J. J. H. A. Oppel, J. Dok-
ner și în Suțeposta: A. V. Gol-
berger în on Hesse Eckstein în Brașov;
în Frankfurt: G. L. Dab; în Ham-
burg: A. Steiner

Prețurile inserțiilor:
Foaie inserțiilor: o serie
garmondă pe o colônă 6 cr
și 80 cr. Imbri pentru o pu-
blioare. Folia 8 cr. mai deose-
după condiții și învoate.

Reci-ma pe pagina III-a o
serie 10 cr. v. a. s. a. 80 ani

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANULU LIII.

Gazeta" este în fii-ore di.
Abonamente pentru ANULU: 18:
Pe unu anu 12 fl., pe s. a. unu
6 fl., pe trei luni 3 fl.

Pentru Românii și străinătate:
Pe unu anu 40 franci, pe s. a.
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.

Se primumără la tôte oficiile
postale din intru și din afară
și la dd. colectori.

Abonamentul pentru Brașov:
la administrație, piața mare
Nr. 22, etajinul I.: pe unu anu
10 fl., pe s. a. luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
casă: Pe unu anu 12 fl., pe
s. a. luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.

Unu exemplar 5 cr. v. a. s. a.
15 bani.

Atâtu abonamentele câtă și
inserțiunile suntă a se plăti
înainte.

Nr. 166.

Brașov, Mercuri 25 Iulie (6 Augustu)

1890.

Brașov, 24 Iulie st. v.

Judecându după limbagiul
pressei cehe, atât al diarelor
partidului Cehilor tineri, cât și
după al diarelor partidului Ce-
hilor bătrâni, pactul stabilit la
Viena întâmpină în executarea lui
cea mai energică opoziție.

Speranțele, d'a se puté aduce
la cale o înțelegere între Cehii
și între Germanii boemi, au dis-
părut aproape cu totul, de când
diarele partidului Cehilor bătrâni
au executat o întorcere cătră ta-
băra Cehilor tineri.

Conducătorii partidului Cehi-
lor bătrâni se retrag unu câte
unu din lupta în contra Cehi-
lor tineri, a căror influență și
putere crește pe di ce merge.

După Dr. Rieger, care și a
fost anunțat retragerea sa din
lupta politică, a urmat Dr. Mat-
tusch, care a eșit din consorți-
ul editurii diarului „Politik.“ A
vădit omul, că or-ice stăruire,
pentru a fi primite punctațiunile
pactului din Viena, e zadarnică.

Oricât se încercă „Politik“ a
accentua, că cercurile ce le repre-
sintă nu s'au unit cu Cehii ti-
neri, rămâne nendios, că ele,
în neputința lor de a isbuti
cu pactul, au făcut o întor-
cere spre tabăra Cehilor ti-
neri. Altfel nu s'ar puté explica
cuvintele diarului din vorbă, că
el încă e în contra executării
pactului așa precum o voescu Ger-
manii și guvernul.

Nu-i vorbă, „Politik“ își dă
aerul, d'a fi mai împăciitor,
dicându că se mulțimesc cu in-
troducerea limbei cehe ca limbă
internă de oficiu. Dér când însași
recunoște, că alegerile suplimen-
tare pentru dietă, ce s'au publi-
cat, nu crede că vor eși favo-
rabile pactului și că ađi majoritatea
poporului cehu nu mai e la spa-
tele conducătorilor partidului Ce-
hilor bătrâni, din causă că răb-
darea poporului cehu e pe sfârșite,
atunci nu mai pôte fi vorba de o

impăcare între Cehi și Germani
pe basa punctațiunilor de ađi ale
pactului.

„Politik“ ne mai destăinușe
și altu lucru. Provocatu fiind
acestu diaru de „Narodni Listy“
s'induplece pe Dr. Rieger a păși
în contra pactului, foia partidului
Cehilor bătrâni ne spune, că Dr.
Rieger nu e învoitu cu felul și
cuprinsul pactului, nici cu ese-
cutarea lui, pentru-că vede, că
punctațiunile lui sunt contrare
vederilor și dorințelor poporului
cehu.

Ce privesc introducerea lim-
bei cehe ca limbă internă de o-
ficiu, pe care „Politik“ o crede
necesară pentru a ușura restabili-
rea păcii în țără, „Narodni Listy“
dice, că situațiunea actuală a Bo-
emiei nu se mărginesc la acestă
ceștiune, și celu ce crede, că cu
atâta s'ar mulțami poporul cehu,
acela se pôte aștepta la o mare
surprindere.

Cestiunea limbei cehe ca limbă
internă de oficiu e numai unu
membru în lanțul celu tare al
postulatelor de drept publicu,
politicu și economicu ale poporului
cehu, și „Politik“ protesteză cu ho-
tărire în contra credinței, că impli-
nirea acestui postulat privitor
la limbă s'ar puté considera ca o
concesiune, în schimbul căreia
poporul cehu s'ar primescă cele-
late punctațiuni ale pactului.

Din tôte câte se petrec în
Boemia dela pactu încôce, pu-
tem conchide, că partidul Ce-
hilor bătrâni e în grabnică des-
compunere. Foile cehe mai anunță
retragerea din viața politică și a
prințului Schwarzenberg și a con-
telui Clam-Martinitz. „Hlas Na-
roda“ dice, că retragerea acestor
doi bărbați din lupta politică va
aduce o schimbare radicală în
viața partidelor cehe.

Nu mai pôte fi ndoială, că
schimbarea va fi în favoarea parti-
dului Cehilor tineri; a celui par-
tidu, care în programul său a

inscris ca cel mai principalu
postulat alu poporului cehu în-
coronarea Monarchului ca rege
al Boemiei.

DIN AFARĂ.

Serbi contra Bulgarilor.

Se telegrafiază din Belgrad, că la
3 Augustu n. s'au pus la cale unu mee-
tingu serbo-macedonianu, care a fost
forțe cercetat. Meetingulu a fost pre-
seditat de Svetetara, profesor la institu-
tul Duma Lazaru. S'au ținut vorbiri
agitatore în contra Bulgarilor, s'au spus
scopul adunării, adică protestarea în
contra numirii episcopilor bulgari. Pre-
ședintele meetingulu a dișu, că agitați-
unea bulgară din Macedonia stă în strinsă
legatură cu propaganda catolică. Alu
doilea vorbitoru, preotulu Jovicic, cel
mai mare aderent alu Metropolitulu
Mihailu, a vorbit cu patimă și focu nes-
pus de mare la adresa Bulgarilor; el
a provocat pe Serbi să-și jertfescă viața,
sângele și avutul pentru ideia serbismu-
lui și pentru credința serbescă. Au mai
vorbit doi învățători rurali și comer-
antulu Nasici, accentuând drepturile
Serbilor față cu Bulgaria. S'au primit
trei proiecte de conclusu. Prin celu di-
tău este rugat Sultanulu, să-și revocé
iradeaua, ér decă acesta ar fi imposibilu,
de-odată cu episcopii bulgari să numescă
și episcopi serbi în respectivele districte
bisericesci, spre care scopu au hotărît
s'ar cêră intervenirea guvernulu serbesc.
In proiectulu acesta se exprimă aderință
față cu Sultanulu, căruia îi atrage aten-
țiunea asupra pericolulu, cu care amenință
intrigele bulgaresci imperiulu o-
manu. Alu doilea proiectu de conclusu
se referesc la Țarul, care este rugat
s'ar scutescă slavismulu serbesc și să le
sprijinesc, prin puternica sa influență,
cererea lor îndreptată cătră Sultanulu.
Alu treilea proiectu este adresat patri-
archulu ecumenicu din Constantinopolu,
care este rugat ca împreună cu Țarul
s'ar sprijinesc cererile Serbilor la Sul-
tanulu și să apere biserica ortodoxă ori-
entală în contra agitațiunilor bulgare, a
propagandei protestante și catolice.

Adunarea a avut caracter anti-
bulgar și e de-a se socoti ca o demon-

strația vedită contra Bulgariei. Multă
plăcere au causat declarațiile violente
în contra inamicilor Serbiei, cari decla-
rații parte directă, parte indirectă se re-
feriau și la Austro-Ungaria.

Turburările Armenilor în Constantinopolu.

Turburările întâmplă în biserica
Armenilor din Constantinopolu au avut
urmarea, că 250 de Armeni, între cari
persone de poziții bune, au fost are-
stați. Perchisițiile domiciliare după arme
au rămas fără de rezultat. După cum
se vorbește, Sultanulu a imputernicit
pe patriarchulu, ca să provocé prin o
pastorală pe toți Armenii la supunere și
ascultare față cu legile imperiulu o-
manu. Senatulu bisericescu armenescu
a ținut Marța trecută o adunare, în
care au luat hotărîrea să cêră vin-
decarea reloru, de cari suferu Armenii.
De altfel turburările nu li-se dau mare
atențiune.

Senatul bisericescu grecu încă a
ținut o adunare, în care și-a esprimat
nemulțămirea față cu patriarchulu ecu-
menicu, pentru-că acesta a arătat o
slăbiciune nespuse de mare în cestiunile
bisericești bulgare.

Luptele din America.

Se telegrafiază din New-York, că
„La Libertad“ confirmă scirea, că gene-
ralulu Rivas a suferit o învingere to-
tală. Generalulu a fost urmărit și
prins când voia să soape. Vinerea tre-
cută Rivas a fost împușcat în publicu
și cadavrulu i-a fost espus vederi pu-
blice în locul unde se adună miliția.
In contra multor compromisi s'au por-
nit cercetare. Asediarea San-Salvado-
rului a ținut timp de 40 ore. Ora-
șulu a suferit mari pagube în decursul
asediării. Celu puțin 100 vieți au că-
dut jertfă asediulu.

SCRILE PILEI.

Două autograte pre înalte. Maiestatea
Sa a adresat cătră ministrulu președinte
Taaffe și cătră conte Szapary câte-un au-
to-grafu pre înalt, în care mulțimesc pen-
tru multe declarațiuni de alipire cătră
casa domnitore, ce i-s'au făcut din de-
osebite părți, din incidentulu canonicu
archiducesei Maria Valeria.

FOILETONULU „GAZ. TRANS.“

POESIA

de M. Gregoriady de Bonacchi.

Unu călătoru s'oprește 'n drumu
Muncit de-amară jale....
Pe ceru s'aprinđu stelele-acum
Selipindu în a lui cale:

„O, stele, voi ce licăriți
„De prin albastre plaiuri,
„De-ați sci, ici josu, câtu de-amăriți
„Suntemu cu-a noastre traiuri,

„Voi tôte v'ați opri în locu
„Și de dureri v'ați stinge,
„Versându pe fire plânsu de focu
„De dorulu ce ne 'nvinge!“....

Și stelele răspund în coru
„Noi strălucim din vecuri,
„Dér nici, că scim de-al vostru dor
„Nici că-i cunoscem leaculu;

„A noastre dîle 'n sbor se duc
„Pe-a timpulu aripă,

„Când secolii pe noi ne-apucă
„Ș'abia ne pară o clipă.“

„Și noi privim de prin eteru
„Selipiri din steaua vostră
„Ce noue ne e unu misteru
„Cum voue ursita noastră....

„Și noi, prin spațiu călătoru,
„Cum voi pe astrulu vostru;
„Privim stingându-se-uneori
„O stea din sinulu nostru;

„Născuți din sfere, meteori,
„Pribegi în largă fire,
„Ne întrebăm adeseori:
„Găsi-vom ore-oprire?“

Aventulu femeii cătră învățătură.

In ziua de 26 Iuniu, cu oca-
siunea distribuirii premiilor la
școlele de tete, dlă B. P. Hașdeu
a rostit următorea interesantă
vorbire:

La prima vedere și-se pare, că ade-
sea femeia ar avé prin învățătură

să scape din sclăvia. Așa pôte voru fi
credendu chiar unele femei. Motivurile
individuale nu au a face cu motivulu isto-
ricu. In secolulu trecut, X era supé-
ratu pe seniorulu cutare, ér Y se uita
cu ochiu réu la avuția unui abate; dér
motivurile individuale ale tuturor X-ur-
loru, Y-urilor au produs acea mare
revoluțiune francesă. Alu căreia motivu
istoricu era egalitatea cetățenilor. Prin
învățatură, femeia nu va scăpa din sclă-
via, căci în realitate ea a fost totdeuna
mai puțin sclavă decâtu bărbatul.

La or-ice popor și în or-ice epocă
femeia a dominat de câte-ori a vrut
să domine. Slabă, ea domina pe bărba-
tul cel mai vitéz; incultă, ea do-
mina pe bărbatul cel mai învățat; în
epopea greacă; ér în Roma republi-
cană și în cea imperială domina fără
epopee. La vechii Germani, Tacit ne
descrie supunerea bărbaților la poru-
cile femeii, acea supunere căre, în vé-
curile de mijlocu, se întelnesc cu cul-
tul poeticu alu Arabilor pentru femeie,

ia nisce proporțiuni iperbolice sub nu-
mele de Cavalerismu, și perdendu apoi
cu incetulu din exagerațiune, persistă
totuși până în dîlele noastre. In locu de
a ne întreba dér: când ore femeia a
fost sclavă? mai cu dreptu cuvântu
ne-am puté pune întrebare: când ore
a fost stăpână?

Ca stăpână, femeia putea or-când
să se apuce a învăța totu ce scia băr-
batulu. Ea nu avea decâtu s'o voiescă.
Și ea nu a voit'o în cursu de secolu ne-
numărat, afară de câteva strălucite es-
cepțiuni nenorocite prin gônă, nu din
partea bărbaților, ci din partea celor-
lalte femei; ea nu a voit'o în cursu de
secolu nenumerat, căci studiulu i-ar fi
răpitu din orele consacrate gătelei; ér
gătela, unită cu farmeculu unei ciripiri
naive, îi ajungea pentru a stăpâni.

Și étă de-odată, pe neașteptate, din
tôte direcțiunile, cu grămada, ne uimesce,
tocmai pe la finea secolulu nostru, o
impetuôsă pornire a femeii cătră înv-
țătură, nu cătră acea poleială mecanică
din trecut, pe care o zgrăvește ca

Incendiu grozav. Suntem informati, ca Sambata in 2 Augustu n. comuna Bucurdea-vidosa de sub polele muntilor situati spre nordu dela Alba-Iulia a fostu ajunsu de-o grozava nenorocire. Dupu amedzi, in numita zi, cand caldura era tropicala, a izbucnit un focu; casa a mistuitu 75 case cu edificii laterale si tote paiosele adunate pana acum. Femeia judelui comunalu si un baiatu s'au refugiatu de frica focului in pivnita, care ardendu in flacari si derimandu-se, a omorit un pe nenorocitele jertfe. Se dice, ca si alte vietu aru fi cadutu jertfa focului. Comuna Bucurdea-vidosa, cu exceptiunea a 3-4 familii streine, e puru romanesca. Locuitorii ei in privinta materiala nu eteau reu, caci omenii muncitorii fiindu, si-au castigatu frumoase averi. Nenorocirea cu foculu din Sambata trecuta inse pe multu ii va duce la sapu de lemnu si ani de zile voru simti acestu grozavu nenorocire, a carei causu nu se scie.

Apelatiuni in afaceri de calcare de lege. Ministrulu ung. de interne, in intelegere cu celu de justitia, a datu urmatorea ordinarune: In afacerea regularii procederei in cauza de calcare de lege, ce suntu avisate in cerculu de activitate alu autoritatilor administrative, dispozitiunile referitoare la dreptulu de apelatiu ale ordinarunei-circulare dela 17 Augustu 1880 Nr. 38.547, data in dizele afaceri, se modifica, respective se intregescu astfelu: 1. In contra sentintei autoritatii instanței I, intru catu s'a stabilitu in ea o pedepsa in bani, care nu trece peste suma de 2 fl., nu se pote apela, afara de casulu cand pe langa amenda in bani se mai da si inchisore ori se ordona se se confisce corpora delicti, ori i-se interdice condamnatului exercitarea vre-unei profesii. 2. In contra sentintei instanței II numai in acelu casu se pote apela, cand acestu sentinta schimbandu ori intarindu sentinta instanței anteu a stabilitu o arestare ori o amenda ce trece peste 10 fl., ori prevede se se confisce corpora delicti, ori opresce pe condamnatu a exercitarea vre-unei profesii. 3. Aceste dispozitiuni, care restringu dreptulu de apelu, se aplica si in acelu casu, cand amenda s'a stabilitu in locu de arestu, in puterea dispozitiei § 21 alu articolului de lege XL din 1879. 4. Dispozitiunile legilor speciale relative la apelari nu se atingu prin acestu ordinarune. 5. Acestu ordinarune intru in vigore la 1 Septemvru n. si are se aplica in tote acele casuri de prevaricatiu, in care autoritatea instanței I inca n'a pronuntatu o sentinta meritoria pana la intrarea in vigore a ordinarunei.

Focu. Din Feldiora ni-se scrie cu data de 2 Augustu n.: Eri in 1 Augustu n. pe la 8 ore sera din negrije s'a a-

prinsu sura ovreului Orenstein, dela care s'au aprinsu si au arsu surile cu tota recolta de grau si fenul din anul acesta la 18 economi, toti Romani, afara de ovreulu. Paguba preuita oficiosu este de 4113 fl. 70 cr. Asigurați, din cauza nepasarei, sgarceniei si nesciintei, n'au fostu pagubiti, decatu numai unulu.

Din pasaliculu Bistriței. Primarul din Bistrița rugase pe fișpanulu Banffy se interviu cu influinta sa in interesulu comunei, ca se i-se lase si mai departe in arenda regaliele. Fișpanulu raspunde, „ca'i pare reu, ca in acestu afacere, care in privinta politica si sociala a creatu raporturi incordate, nu pote se face nimic, ci din contra va sta pasivu; ba de va fi intrebatu de ministeru in acestu privinta, va trebui se se exprime hotaritu in contra mentinerii raportului de arendare.“

Orice comentariu e de prisosu.

Serbarea Duminecei in Braila. Unu numeru de aproape o sutu comerciantii s'au intelesu, ca dela 22 Iulie inainte se tinu pravaliile inchise in tote Duminecele dela orele 2 dupu amedzi.

Juriulu de pressa din Clusiu, pe cartalulu III, din sinulu caruia voru fi trasu la sorti si juratii, cari voru ave se judece in procesele de pressa ale „Gazetei Transilvane“ este compusu din urmatoarele persoane: 1) Mesko Miklos, proprietaru de case, 2) Eori Tivadar, secretaru alu reuniunii pimniti de vinuri, 3) Lonhardt Frigyes, forestier supremu, 4) Dr. Lindner Gusztav, prof. de universitate, 5) Weis Mor, fabricantu de spirituose, 6) Ince Emil, presed. de sedr. orf., 7) Dr. Belki Janos, prof. de univ., 8) Fischer Vilmos, comerciantu, 9) Sigmond Akos, proprietaru, 10) Dr. Kerekes Gyula, medicu supr., 11) Heczei Lajos, inspectoru silvanalu, 12) Weis Jozsef, comerciantu, 13) Bokros Elek, deputatu, 14) Dr. Bokai Arpad, prof. de univ., 15) Buci Jozsef, ingineru sup. de stat, 16) Graf Jakab, profesor, 17) Balogh Jozsef, controloru sup. la calea ferata, 18) Dr. Schilling Lajos, prof. de univ., 19) Dr. Fabinyi Rudolf, prof. de univ., 20) Bournasz Janos, profesor de preparandi, 21) Benedek Jozsef, invetator, 22) Dr. Kiss Mor, prof. de univ., 23) Dr. Haller Karoly, prof. de univ., 24) Dr. Zsogod Benő, prof. de univ., 25) Lehman Sandor, libraru, 26) Dr. Groisz Gusztav, prof. de univ., 27) Nagy Bela, direct. reg. de finance, 28) Dr. Gebe Ede, prof. de univ., 29) Kozma Ferencz, inspectoru reg. de scole, 30) Nagy Gabor, otelieru, 31) Vallo Istvan, 32) Makrai Domokos, comisarulu la catastru, 33) Oriold Jozsef, proprietaru de case, 34) Schilling Rudolf, notarulu publicu, 35) Dr. Arkosi Gyula, oficialulu la

crudime Hofman in basmulu seu „Die Puppe“, ci catra unu studiu sistematicu, metodicu, staruitoru in ramurile cele mai grele ale cunoscintei omenesci. De unde ore vine acestu adeverata revolutiune, seu mai bine evolutiune? Motivurile individuale, am mai spus'o, potu fi multe si merunte, motivulu celu istoricu inse este, ca a sositu momentulu, ca femeia se nu mai fia stapana, ci se devina egala barbatului. Este o miscare egalitara: este unu corolaru la „Drepturile omului“.

Invetandu temeinicu, femeia renunta la cochetaria; lipsindu cochetaria, dispare luxulu, er luxulu si numai luxulu este acela, prin care se mentine si se justifica flagelulu numitu „dreste“. Negresitu, dorulu si darulu de a placu voru remane femeii; nu ar fi reu inse ca se le aiba si barbatii, pentru ca traiulu comunu se se mai indulcescu printr'o egalitate si mai deplinu.

In discursulu seu, d-na directore a imbratisatu atat de bine din tote puncturile de vedere cestiunea scoliloru de

fete si chiar a instructiunii femeesci in genere, incatu eu nu mai aveamu nimic de disu, marginindu-mede a'i multami. Sunt bestranu inse, si bestranii gasescu mai totdeuna ceva de adausu. Cand cine-va are o barba lunga, alba ca mine, si a urcatu multe trepte, trepte aspre si anevoiose, totu mai susu si mai susu pe scara vietii, elu este ca drumasulu, care s'a suitu treptatu pana la verful muntelui si de acolo nu mai deosebesce amenuntele unulu cate unulu, ci cuprinde printr'o singura privire intraga vasta armonia a acelor amenunte. Vedutu dintr'o asemenea inaltime, aventulu de astadi alu femeii, catra invetaturu, unu aventu ce se raspandesce cu repediciune nu numai la noi, ci in tote terile, ni-se infatisheza ca unu pasu necesaru, ca o noua mare fasu de evolutiune fireasca in istoria omenirii.

Si pe acestu mareta cale ficele Romaniloru nu au ramasu si nu voru remane in urma.

not. publicu, 36) Dr. Csiki Victor, prof. de univ.

Dela universitate. Unu afisu alu rectorului universitatii din Viena aduce la cunoscinta publica, ca acei studenti, cari se voru inmatricula de nou pentru semestrulu de ierna dela universitatea din Viena, voru ave a arata decanatul pe langa documentele de studiu, si fotografia loru in formatu de carti de visitu. Acestu hotarire a rectorului privesce numai pe studentii aceia, cari pentru prima-data se inscriu la universitate.

Maltratate. Dilerii George Olteanu si Ioanu Neagoe impreuna cu nevestele loru au intratu eri diminetu, Lunu, in locuinta inchisa a dilerei Linca George Martinu din Scheiu si au batutu cu befe astfelu, incatu i-au pricinuitu mai multe rani. Faptuitorii suntu dati pe mana judecatoriei penale.

Decentralizarea tabelor regesci. Dupu cum se vorbesce, organele competente voru lua masuri, ca noi presedintii la tablele regesci se se numesca inca in Octomvre.

Principele bulgaru in Ungaria. Principele Bulgariei, Ferdinand, care de faptu petrece in Schladming in Stiria, va merge Lunia viitoare prin Viena la Pusztamezo in Ungaria, ca se petreca cateva zile la fratele seu Filipu Coburg.

Mostenire de 72 milioane. Familia Weinberg din Aradu mostenesce 72 milioane dela o rudeni a sa, care a traitu si a muritu de curendu in Australia. Iosifu Weinberg, capulu familiei, s'a dusu in Australia ca se si punu in rendu afacerea.

Comunicatia cu autoritatile consulare. Ministrulu ung. de comeru a insarcinat camera de comeru si industria din Brasovu, se atraga atentiunea cercuitoru de afaceri, ca e de recomandat in propriulu loru interesu, ca corespondentele cu autoritatile consulare c. r. se nu le adreseze la persoana functionarilor conducatori (consulu generalu, consulu ori agentu consularu), ci totu-deuna se le adreseze oficialulu ca atare, pentru-ca se pote intempla, ca functionarul respectivu se fia intr'aceea mutat, ori in concediu, si asa rezolvarea scrisoriloru adresate la persoana suferu intarziere.

Pentru prasiitorii de cai. Sectiunea pentru prasiirea caloru a ministerului ung. de agricultura invita pe acei prasiitorii, cari au armasari in versta dela 3 1/2 - 8 ani celu multu si voescu se vendu, se aduca acesta la cunoscinta numitei sectiuni, printr'o hartia proveduta cu timbru de 50 cr., celu multu pana la 20 Augustu nou. In hartia se se arate locul unde se fia armasarii, prefulu loru. Armasarii sub 165 centimetri inaltime se cumpere numai decu voru fi de o calitate escelenta. Armasarii anuntati din Ardalu voru fi visitati de o comisiune in luna Augustu, cu ocaziunea espositiei agricole din Clusiu.

Transportulu animalelor vii. Ministrulu ung. de comeru a luat u dispozitiune, ca dela 1 Augustu n. trimisitorii de animale vii cu destinatiune pentru Austria si Germania sunt obligati a insenna pe adresa si pe factura, ce are se face oficialulu din locul destinatiunii, decu animalele nu s'aru pute preda in timpu de 24 ore (din cauza adresatului). Totu-odata s'a anulat dispozitiunea, ca animalele vii se se pred u „expresu“, si pe viitoru trimisitorulu ii va sta in libera voia, se le trimeta in modul obicnuitu ori „expresu“.

Espositia de orbi. In Budapesta se face pregatiri pentru o interesanta espositia de orbi, alu carei scopu e, ca omenii cu vedere se potu cauta mai

adencu in lumea orbiloru si a vietii loru. Venitul espositiei e destinatu pentru unu fondu de ajutorare a orbiloru. Espositia acesta e cea dinteu in felulu ei in Ungaria.

Colera in Franta. „Debats“ afla din Montpellier, ca in Saint Guillaume Le-Désert s'a constatat unu casu de colera.

Parculu de vagone alu caloru ferate romane se compune, dupu cum spune foia oficiala, din 6528 bucaci si anume: 767 vagone de persoane, 208 de poste si bagaje, 3560 de marfa acoperite si 1993 de marfa deschise. La acestea mai sunt u a se adauga inca 33 de masini de curatitu zapada.

Cursu de potcovitu caii se va deschide in Seps-Sangeorgiu, comit. Treiscaune. Asa a dispusu ministrulu de agricultura.

„Trocarii.“

Sub acestu titlu cetimu in „Constitucionalulu“ dela 13 (25) Iulie:

„Vointa Nationala“ din 11/23 Iulie in o notia inserata pe pagina a treia ne raspunde la revista nostra din 10 Iulie, reimprospetandu erasi cestiunea „ambulanelor rurale“ si ispravescu prin a ne numi trocarii. Numele acesta, care se da in specialu Romaniloru din Brasovu, cari fabricau odinora gaitanele pe troca (copae) pentru aproape intregu resaritul, inaintea celor dela „Vointa“ trece dreptu insulta, ori desonore, er pentru noi trece dreptu nume de onore, desi n'avemu nici o legatura, nici comerciala, nici de alta natura cu trocarii; dreptu onore trece inse din causu, ca intre elementele morale, inteligente si capabile ale Romaniloru de peste Carpati, se numere si trocarii, cari chiar si azi dau unu respectabilu si puternicu elementu alu comerului din tera, si cu privire la adeveratul patriotismu si sentimentu romanescu, ar pute servi dreptu modelu celor dela „Vointa Nationala“.

D-lu I. C. Bratianu si respectabilii sei vechi sotii politici aru pute da deslusiri mai detaliate celor dela organulu loru cu privire la jertfele pe cari le au facutu trocarii chiar pentru partidulu pretinsu nationalu-liberalu.

„Vointa Nationala“ e organulu d-lui Ionu Bratianu si prin urmare in ea se oglindeza credintele si sentimentele acestuia. Trocarii de aci nu voru uita acestu lucru!

„Ungaru“ si „maghiaru“.

„Agramer Tagblatt“, organulu opozitiunii croate, cere intr'unu articolu alu seu arestarea noului fișpanu alu comitatului Lipto, din causu ca acesta accentuatu ideia de statu maghiaru.

Unulu dintre defectele limbei maghiare este — dupu cum scrie „Tagblatt“ — ca ideea de statu ungaru (Ungarische Stadtsidee) o identifica cu ideia de statu maghiaru (Magyarische Stadtsidee), deorece in limba acesta nu se fia terminu pentru esprimarea corecta a conceptului geograficu alu Ungariei.

Defectuositati limbei ii se pote ierta acesta, der a trage de aci consecinte este o absurditate asa de mare, incatu locuitorii Ungariei nu pot protesta destulu de tare contra acesta.

Pana cand acesta a fostu numai o cestiune de limba, nationalitatiile n'au avutu nimic de disu; cu totulu altmintrelea sta inse lucrulu, decu lipsa unei expresii potrivite se ia ca basu pentru a trage din ea anumite consecinte si a forma anumite drepturi in ceea ce privesce ideia statului, o asemenea interpretare scalcitata a conceptului ideii de statu este identica cu lovitura de statu.

Falsificarea ideii de statu ungaru cu ideia de statu maghiaru este o inșelaciune, si unu organu alu statului, care face propagandu pentru o asemenea in-

turo.

In c
s'a produsu
d-lui Musicescu,
toru, ați făcutu într'unul diu nume
trecuți recenziunea acestui coru. Ne ală-
turăm și noi și susținemu acea recen-
siune cu adausul, că fiindu vorba de
tonuri, ce numai audi și simți se potu,
ori ce descriere rămâne șcu multu mai
inferiōră și mancă, decâtu ca prin vorbe
sē se potă apreția în modu corēspundē-
toru și demnū sublimitatea tonurilor și
efectulū lorū.

O împrejurare însă nu o potu trece
în tăcere, că adecă publiculū sēu țā-
ranii noștri — deși adunarea s'a ținutū
într'o Duminecă — nu au participatū în
acelū numărū corēspundētorū, la care cu
totū dreptulū ne-amū așteptatū. Ce pōte
fi cauza? — Indiferentismulū. Dēr pe
poporulū de rēndū ilū poți scusa cu
aceea, că fiindu tocmai timpulū lucrului
celui multū și ostenitorū, omenii noștri
diua de Duminecă o folosescū spre a se
odihni și recrea de ostenelele de peste
sēptēmānū. Cu ce se va scusa însă o
parte din inteligință: preoți și învățā-
torī, cari arū fi fostū moralicesce datorī
a lua parte la o asemenea adunare a
unui despărțēmētū alū Asociațiunei
nōstre romāne? Cānd li-se va mai oferi
așa ușorū ocașiune de a audi unū trac-
tatū istoricū despre evenimente intēm-
plate cu 200 ani înainte pe acelū pā-
mētū, în acele locuri, unde noi călcāmū
di de di, călcāmū pe „morminte, plaiulū
și luncile Turcilorū“, fără sē scimū, că
de unde și pentru-ce acestea nume?

Cānd sē mai avēmū ocașiune a as-
culța unū tractatū despre educațiunea în
familīā, care la noi lipsesce mai de totū,
cāci părinții nu pricepū, și nici n'au
timpū de a se ocupa de adevērata edu-
cațiune a filorū lorū, ēr a-i educa prin
alții n'au mijlōcele corēspundētōre.

Cānd sē ni-se mai dea ocașiune a
asculta unū tractatū despre scopulū, folo-
sulū și modulū de a înființa bibliotecī
poporale? — Tractate mai acomodate,
mai bune pentru inteligință și poporū
nu poți pretinde și totuși așa puținū in-
teresū.

La noi indiferentismulū este o bolā
cangrenosā; tocmai aceia, cari în pute-
rea oficiului ce-lū ocupā ar fi datorī a
premerge cu exemple bune și a sili pe sub-
alternii lorū a fi activi, suntu cei mai
indiferenți.

Ore d-lū Traianū Mețianū, protopo-
pulū Branului, cu locunța în Zērneșți,
unde a fostū cu ocașiunea adunārei des-
părțēmētului, care s'a ținutū la ușa
d-sale? Ce a făcutū, ca preoții și învă-

l.
'Tiu
despărțēmū.
cātū se pōte aceia,
ocupatū, totuși ocupa
trēzā în satū, sēu în ne
piere a aceluia, ca așa și pop
citorū sē potă participa cātū ma
rosū la adunāri ce se ținū pentru
tura lui. Unū participantū.

Ciaba, 31 Iuliu 1890.

On. D le Redactorū! La corespon-
dența publicatā în colōnele prețuitului
diarū, ce redigiați, Nr. 154 a. c., privi-
tōre la decursulū petreccrei din V. St.-
Iōna, dați-mī voiā sē facū și eu unū
scurtū comentariū.

Comitetulū arangiatorū alū petre-
ccrei din V. St. Iōna și-a datū tōtā si-
lința, voindū cu ori ce prețū, chiar cu
sacrificiulū propriu, a mulțumi publiculū
întru arangiarea spațiului de jocū, pen-
tru care și din parte-mī meritā tōtā lauda,
în deosebi preotulū localū. Cu greu poți
însē servi la doi domni! Una sē'mī
permită acelū comitetū a-i observa, și
anume, că a greșitū în ceea ce privesce
arangiarea refectorului — delū potū
numi astfelū, — concedēndū otelierilorū
a'lū decora, ori mai bine dișū alū schi-
monosi, cu inscripțiuni neromānesci, pre-
cum: „*Étt-terem*“, „*Isten hozott*“, „*Fagy-
lalt*“, și încă cu unū stegutū de hārtiā în
colori maghiare, apoi „*Czukurázat*“ etc.

Sē ne înțelegemū. Fiā-care petrecere
trebuie sē'și păstreze caracterul respecti-
vului comitetū arangiator și după părerea
mea chiar și alū publicului preponderantū.
Așa și petrecerea din cestiune, fiindū
arangiātā de unū comitetū romānū cu es-
cepțiunea unui singurū maghiarū, care
ar fi pututū rămāne afarā, și fiindū acea pe-
treccre cercetatā de unū frumosū pu-
blicū romānū, — ca sē nu diu de preoți
romāni — eo ipso a trebuitū sē'și
păstreze caracterul sēu curatū romānescū.
În privința acēsta au sē ne servescā ca
esemplu petrecerile altorū naționalități.

Pe viitorū suntu însă de firma spe-
ranță, că aceste greșeli, cātū și cele
scrise de corespondentulū „Sora“, vorū
fi delaturate din partea acelu comitetū,
dēcā ar voi a mai arangia petreceri.

Fiind-cā corespondentulū „Sora“ n'a
amintitū, că la acea petrecere, deși în
mēsūrā micā, ochii noștri s'au pututū
delecta însă cātū decâtū baremī în cos-
tumulū nostru naționalū romānescū, imi

pe
în
Braș

Cuna

Natalia Ra,
lorū, ce se va
Augustū st. n.

TELEGRAMMELE

(Serviciulū biuroului de cor)

Grațū, 5 Augustū. S

fōrte multū, că împēratu
tinsū în modū deosebitū pe prin-
țulū Battenberg. La prāndulū
curții contele Hartenau (Alex. de
Battenberg) a ședutū de-a stānga
împēratului.

Kissingen, 5 Augustū. Bismarck
a sositū aci și a fostū primitū cu
furtunose ovațiuni.

Potsmonth, 5 Augustū. Impē-
ratulū germanū a sositū aci și a
fostū primitū cu salutū împērā-
tescū; apoi s'a dusū în castelulū
din Osborn, unde a fostū salu-
tatū fōrte cordialū de regina.

Belgradū, 5 Augustū. Ministrulū
de interne a adresatū prefectilorū
de cercuri o circularā confiden-
țialā, în care le cere sē fiā atenți,
ca sē nu s'amestece cereale ro-
māne cu de cele sērbesci, deōrece
Austro-Ungaria nu le lasā peste
graniță.

DIVERSE.

Unū hoțū recunoscētorū. În dīlele
acestea apērū înaintea judecātoriei din
Newyork unū hoțū, care furase unū cē-
sornicū de buzunarū. Apērātorulū sēu
l'a apērātū așa de bine, încātū hoțulū,
în locū de 6 ani, căpētā 2 ani și 9 luni
închisōre. Cānd condamnatulū era sē fiā
dusū în închisōre, se întōrse cătrā apē-
rātorulū sēu și-i dișe: „Durere, că nu
potū în momentulū acesta sē-mī arātū
recunoscința față cu d-ta, dēr cānd voiū

cuv

a)

Banenote
Argintū r.
Napoleon-2
Lire turcesci
Imperiali
Galbin!
Seria. fonc. „Albir.

Ruble rusesti
Mārci germane
Discontulū 6% pe anū.

Cursulū la bursa de v.

din 4 Augustū st. n. 1890.

Renta de aurū 4 ¹ / ₂ %	- - - - -	111.75
Renta de hārtiā 5 ¹ / ₂ %	- - - - -	89.60
Imprumutulū căilorū ferate ungare - aurū	- - - - -	11.
do argintū	- - - - -	9.
Amortisarea datoriei căilorū ferate de ostū ungare (1-ma emisiune)	- - - - -	—
Amortisarea datoriei căilorū ferate de ostū ungare (2-a emisiune)	- - - - -	—
Amortisarea datoriei căilorū ferate de ostū ungare (3-a emisiune)	- - - - -	111.75
Bonuri rurale ungare	- - - - -	89.60
Bonuri croato-slavone	- - - - -	104.25
Despāgubirea pentru dijma de vinū ungurescū	- - - - -	—
Imprumutulū cu premiulū ungurescū	- - - - -	189.80
Losurī pentru regularea Tisei și So- ghedinului	- - - - -	127.75
Renta de hārtiā austriacā	- - - - -	88.30
Renta de argintū austriacā	- - - - -	89.60
Renta de aurū austriacā	- - - - -	108.60
Losurī din 1880	- - - - -	131.75
Acțiunile băncei austro-ungare	- - - - -	982.—
Acțiunile băncei de creditū ungar.	- - - - -	355.25
Acțiunile băncei de creditū austr.	- - - - -	306.75
Valbeni împērātesci	- - - - -	5.45
Napoleon-d'ori	- - - - -	9.20 ¹ / ₂
Mārci 100 imp. germane	- - - - -	56.65
Londra 10 livres sterlinge	- - - - -	115.90

Editorū și redactorū responsabilū:
Dr. Aurel Mureșianu.

unei se
numerii de

suru p. acuma.

din 1 Iunie 1890.

Căminul de Aur - Arad - B. - Pesta - Copșa-mică - Sibiu									
		Arad - B. - Pesta			Pesta - Arad			Copșa-mică - Sibiu	
		Trenu de pers.	Trenu de pers.	Trenu de pers.	Trenu de pers.	Trenu de pers.	Trenu de pers.	Tr. de p.	Tr. de p.
		8. -	10.50	3.25	Teiuș		12.59	4.05	10.47
		2. -	8.16	9.40	Alba-Iulia		1.39	4.35	11.17
		4.20	11.18	1.02	Vințulu de jos		1.56	5.16	11.58
		8.10	3.50	5.27	Șibotă		2.23	5.47	12.29
		2.20	4.10	5.50	Orăștia		2.49	6.10	12.52
		2.34	4.22	6.02	Simeria (Piski)		3.37	6.10	12.52
		3.05	4.46	6.23	Deva		3.53	6.10	12.52
		3.23	4.58	6.34	Branicica		4.18	6.10	12.52
		3.39	5.16	6.52	Ilia		4.43	6.10	12.52
			5.38	7.17	Jurasada		4.53	6.10	12.52
			5.53	7.33	Zamă		5.21	6.10	12.52
			6.15	7.33	Soborșin		5.56	6.10	12.52
			6.58	8.29	Bérvava		6.46	6.10	12.52
			7.22	9.16	Conop		7.02	6.10	12.52
			7.38	9.32	Radna-Lipova		7.36	6.10	12.52
			7.54	9.51	Paulișu		7.50	6.10	12.52
			8.14	10.18	Gyorok		8.03	6.10	12.52
			8.43	10.44	Glogovaț		8.26	6.10	12.52
			9.12	11.14	Arad		8.38	6.10	12.52
			9.34	11.39	Szolnok		9.05	6.10	12.52
			9.56	12.05	Budapesta		11.51	6.10	12.52
			10.17	12.26	Viena		1.55	6.10	12.52
			10.44	12.58			7.20	6.10	12.52
Simeria (Piski) - Petroșeni - Petroșeni - Simeria (Piski)									
		T. d. p.	T. omn.	T. omn.	Petroșeni	T. omn.	T. omn.	T. omn.	T. omn.
		7.17	11.28	3.50	Banița	6.05	10.42	4.03	4.03
		7.54	12.12	4.32	Orivadia	6.45	11.23	4.49	4.49
		8.45	1.03	5.20	Pui	7.26	11.57	5.24	5.24
		9.39	2.03	6.15	Hațeg	8.07	12.33	6.04	6.04
		10.37	2.51	7.03	Straiu	8.51	1.19	6.43	6.43
		11.26	3.30	7.43	Simeria	9.41	2.09	7.28	7.28
		12. --	4.02	8.15		10.20	2.47	8. --	8. --
Arad - Timișoara - Timișoara - Arad									
		T. omn.	T. omn.	T. omn.	T. omn.	T. omn.	T. omn.	T. omn.	T. omn.
		6.18	4.18	Timișoara	6.30	1.10	1.10	1.10	1.10
		6.40	4.40	Mercizfalva	7.23	1.59	1.59	1.59	1.59
		7.05	5.05	Orcizfalva	7.49	2.19	2.19	2.19	2.19
		7.33	5.33	Vinga	8.16	2.46	2.46	2.46	2.46
		7.56	5.50	Nemeth-Sagh	8.37	3.03	3.03	3.03	3.03
		8.14	6.06	Aradul nou	9.09	3.41	3.41	3.41	3.41
		9.04	6.50	Arad	9.25	3.55	3.55	3.55	3.55
Ghirișă - Turda - Turda - Ghirișă									
		Ghirișă	7.40	10.50	3.56	9.30	Turda	6.05	9.40
		Turda	8. --	11.10	4.10	9.50	Ghirișă	6.25	10. --
Șighișoara - Odorheiu - Odorheiu - Șighișoara									
		Șighișoara	--	11.25	Odorheiu	8.40	2.45	2.45	2.45
		Odorheiu	7.49	1.50	Șighișoara	10.52	5.28	5.28	5.28
Murșu-Ludoșu-Bistrița - Bistrița-Murșu-Ludoșu									
		T. omn.	T. omn.	T. omn.	T. omn.	T. omn.	T. omn.	T. omn.	T. omn.
		4. --	4. --	Bistrița	1.16	1.16	1.16	1.16	1.16
		6.45	6.45	Tagu-Budatelecu	4.50	4.50	4.50	4.50	4.50
		9.59	9.59	Murșu-Ludoșu	7.21	7.21	7.21	7.21	7.21
Nota: Numerii încadrați cu linii grose însemnează orele de noapte.									